

Blaðið eigur ein at
vissa sér á posthúsi-
num.

SOSIALURIN

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐRALAG

NR. 9

LEYGARDAGIN
1. FEBRUAR 1964

37. ÁRG.

Arup-málið á tingi Fyrst seg sjálfan

LANDSTYRISMAÐUR ERLENDUR PATURSSONUR OG LÖG-
MAÐUR HAKUN DJURHJUS SANSALÉYSA ÖVURSINTIR
FÖRÐAR VIÐ EITT KVETT — ARBEIÐSMAÐURIN SKAL
BÍÐA ENN Í 2 ÁR — HETTA ER LAGI

— Í SANSALÉYSI OG ÖVURSINNI DRÓ ERLENDUR PATURSSONUR UPP ÚR LUMMANUM AVRIT AV BRÆVI FRÁ ARUPI TIL FRÖÐBIAR SÖKNAR KOMMUNU OG LAS NOK UR ÖRD UPP ÚR TI TIL VILLINGAR AV TINGMONNUM Í MALINUM VIÐ AT GEVA ÖRDUNUM EINA FULLKOMULIGA RANGA OG ÓSANNA ÚTLEGGING VIÐ TI ENDA MALI AT FÁA TINGMENNT AT VISA MALINUM BURT SUM TINGNUM ÖVIÐKOMANDI

P. M. Dam, ið hevði talað sínar tvær ferðir, bað um loyvi at rætteleiða landsstýrismannin Erlendur Paturssonar rauga og villileiðandi útleggung. Hann fekk orðið og greiddi frá at hann hevði skrivað til Arup um kortini — tross landsstýrisins nei — at royna at arbeiða fyrri á annan hátt at fáa eitt virki ilag. Hertil hevði Arup svarað ja, um tað var møgult at fáa pening til hampiligar treytir í Føroyum og aðrastaðni við. Her var talan um eina fullkomuliga nýggja roynd, sum hovudsakliga bygd uppá samarbeiðið og stóra luttoke fíggjarglaga sæð frá føroyskari síðu. Hesin spurningur lá so leysur og ókannaður og í tí óvissa, at einki kundi enn byggjast uppá hann, og var hann tí fullkomuliga óbúgvinn at koma til umrøðu á tingi og als ikki í sambandi við Arup-málið.

Uttanlandasøurnar einki úr lönjavingargrunninum

MUNURIN Á AVROKNINGUNUM Á UTTANLANDASÖL-
NUM OG SÖLUNUM HERHEIMA ER VAKSANDI

J. Fr. Öregard leggur vegna javnaðarflokkin uppskot til avgerðar á tingborð, soleiðandi:

Álagt verður nevndini fyrri Lönjavingargrunnin at skipa so fyrri, at prívíðbótin til skipsfiskimenn á saltfiskaveiðu verður fyrri stóran fisk yvir 22 kr, 0,55 pr. kg. og fyrri millumfisk og smáfisk kr, 0,40 pr. kg undir einum, og at markið til at fáa prívíðbót verður hækkað frá kr, 2.500,- til kr, 3.500,- um mánaðin.

I umtalu síni til málið sigur flokkurinn:

Tá úrtøka fiskimanna á teim nýggju fornum er munandi vaksinn men munurin millum avrokningarnar av uttanlandssølu og sølu heima er vaksandi, av økkum ókunnum grundum, halda við neyðugt vera at bóta uppá hetta

Hvi vildi Erlendur Paturssonur ikki taka imóti verkfallshjálpini frá donsku arbeidarunum?

Hvi vildi hann og tjóðveldis-
menn ikki at Føroya arbeidarar og fiskimenn fyrri serliga lagaligar treytir skuldu verða limir í »Sam-
virkende« við sínum 7-800.000 lim-
um?

Teir vildu offra arbeidarar og fiskimenn fyrri loysingina! :

sum tingið hevði fingið til viðgerðar.

Brævið var ætlandi uttan heimild ella samtykt frá Frøðbiar söknarskýrði sent harra landsstýrismanninum av partsmanninum í söknarskýrðum aðalskövseininum hjá andstøðumunnum arbeidaranta og fiskimanna, sent honum til skoðar og misbrúk móti málinum og bygda. og óvgjarmunnum situm sum hevnd móti sosialistunum.

Lögmaður hóttaði við »repre-
salinum« og í sinnismuni skjýtur hann til, at um tikið varð undir hvið Arupi, mátti verða ónd leyst so Polakkar kundu fáa Seyrvágsfjórð at landa á. Russar Elói, Týskarar Funningsfjórð o. s. fr. Og Klakksvíkingar kundu so ikki fáa teirra flakavirki. Og rístandi »marku« sína spurdi hann, um tað var ætlingin at drepa øll tey smáu

við at hækka markið fyrri at fáa lut í prívíðbótini samstundis sum hon verður hækkað fyrri miðal- og smáfisk at galda undir einum.

Lönjavingargrunnurin má vera forur fyrri hetta umframi hækkaða minstulón, tí vegna tað betri úrtøku er minstulónin væl minkað umframt at útlandssøurnar einki taka úr grunninum til prívíðbótur.

Uppskotið varð lagt fram á tingmíkludagin.

»Samvirkende« og Erlendur

HVUSSU SVIKU TEIR IKKI FISKIMANNIN Í TÍ MINN-
LIGA VERKFAILLINUM!

Fiskimenn stóðu til at vinna, Teir høvdu fingið tilsoyn um óavmarkaða peningahjálp frá donskum arbeidarafeløgum (Samvirkende).

Men meðan henda hjálpin var á veg, kvetti Erlendur Paturssonur og hansara tjóðveldismenn og gjördu stutv. av skrivaðu undir hin tiltikna kypulsátæmálan, ið málubant fiskimannin fyrri allar tíðir, at sáttmálin var soleiðis skrivaður, at

virkin, ið gjördu sitt góða arbeiði framanundan. (Hvað siga útróðra mennirnir, sum nú liggja í sak móti landsstýrnum, tí teir ikki kundu fáa tann av prisnevndini seta minstaprisin? Og hvat siga fiskimenn umborð í línubátunum, sum megu sigla til Bretlands við veiðini, tí teir ikki kunnu fáa kappingatoran pris heima? Og hvat siga Føroya fiskimenn til okk ara landsstýrið við lögmanni Háki, umi Djurhús og landsstýrsmanni Erlendi Patursyni á odda sum vilja halda kappingarforar krefir við bretska marknaðin burturi fyrri (Framhald á 2. síðu).

Frá í neðra av

Spurningurin um 44 tíma arbeiðsviku hevur verið til viðgerðar á tingi. Javnaðarflokkurin setti framatúr uppskot sitt frá fyrr av um at áseta arbeiðsvikuna til 44 tímar alt í einum.

Landsstýrið hevur mælt til, at tað ikki verður so. Sjálfstýrisflokkarnir, kallaðir, vilja havð málið loyst á tann hátt, at 44 tíma vikan ikki verður enn. Tað skal takast í stigum.

So nakið er nú talað og skrivað um hetta mál, ið Havnar Arbeidsmannafelag á fyrstan tíð reisti, at tað er flest øllum kunnugt. Hvussu er og ikki, so er tað ein óreiðingur sannleiki í tí, at arbeidsmaðurin á hvørjum sinni skal setast aftastur. Hann verður lægst løntur av øllum. Allar lönir verða regluleraðar og arbeistiðir broyttar, styttrar, og lönir hækkaðar.

Men eftir stendur á hvørjum sinni arbeidsmaðurin. Hann verður ikki tikin við, í fjór vóru t. d. landsstýrismannalønirnar hækkaðar — og har var eingin av landsstýrisflokkunum, sum hildu tað vera annað enn rimuligt, heldur ikki tá tað galt tingmannalønirnar.

Men um somu tíð var eisini mál arbeidaranna um 44 tíma arbeiðsviku, framlagt á tingborð av javnaðarflokkinum.

Tá gekkst ikki sum fótur í hosu. Tá skuldi kannast og tá skuldi bíðast.

Tað er tó tann ljósglottin, at flokkar eru komnir eftir tí, at hetta er eitt mál og hjartaynski arbeidaranna.

Uppskotið hjá javnaðarflokkinum settur lönina hjá mann og

kvinnu eins — tað ger ikki uppskotið frá landsstýrisflokkunum. Allar lönir eru eftirhondini javnaðar soleiðis, at eins lön er fyrri eins arbeiði — somu lön um tað er kvinna ella maður.

Tað er tí ein ovurhonds størur munur á uppskotinum hjá javnaðarflokkinum (Framhald á 3. síðu)

Treytin fyrri at fáa fólkið at støðast á skipunum

JAVNAÐARFLOKKURIN SETUR FRAM UPPSKOT UM AT
BROYTA MINSTULÓNARSKIPAN FISKIMANNA SAM-
SVARANDI PRÍSHEKKINGARNAR — 1200 KR.

Tað er neyðugt, at galdandi fyrri skipanir at tryggja framleiðsluna, ikki draga aftur og er tað hetta Javnaðarflokkurin hevur í huga — annars verður í uppskotið sum sagt:

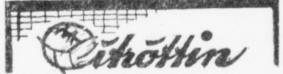
Mikið hevur verið talað um, at tað skal gerast fiskimannsum so dælt umborð, at teir vilja støðast á skipunum.

Minstulónin er ein av teimum treytum fyrri, at so skal vera, og ikki minni neyðugt, tá fiskimenn á aðrar mátar hava ikki fingið ábotur umborð hesi seinastu árin. Teir arbeida t.d. so at siga uttan íhald á línuskipunum og avrika mangan dagin tvinni dagsarbeiði.

Eftir pristalinum átti tí minstulónin nú at verði umleið 1.100,- kr., men tá ein leggur í minni tann langa arbeiðsdag fiskimanna, og tann harða rakstur, ið nú er neyð-

ugur á teim dýru, nýggju fiskifør-
unum, heldur Føroya Javnaðar-
flokkur tað vera høvuligt at seta
minstulónina til kr, 1.200,- kr, um
mánaðin fyrri teir, ið kunnu rokna-
st tilkomnir menn, t.v.s. vvir 16
ára aldur.

Fyrri flokkin legði Poul Jacob Olsen uppskotið fram týsdagin.

Innandura ítróttur er hann, sum
allastaðni at kalla er mest iðkaður.
So kann tverri ikki sigast hjá okk
um. Her er út av lagi illa statt
hvat tí viðvikir. Fyrri at siga sum
er, tað finst eingin ítróttarhóll í
Føroyum.

(Framhald á 3. síðu)

TIT UNGU

sum eru í vinnu, farið væl um peningin

Tey flestu av tykkum koma einaferð at seta búgv og
møguliga at taka lut í vinnuligum fyrirkomum. Tað gerst
best við at seta peningin inn í sparikassa.

Sparikassarnir eru til reiðar at veita lán við lagaligum
treytum. Og sjálfandi, tí meira pening ein hevur inni-
standandi í sparikassa, tess størri eru lánimøguleikarnir.

FØROYA SPARIKASSI NORDOYA SPARIKASSI
SUÐUROYAR SPARIKASSI